

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 2.6.2005
KOM(2005) 234 v konečném znění

**SDĚLENÍ KOMISE RADĚ, EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

**Směrem ke globálnímu partnerství v informační společnosti:
příspěvek Evropské unie k druhé fázi
Světové vrcholné schůzky o informační společnosti (WSIS)**

SDĚLENÍ KOMISE RADĚ, EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ

Směrem ke globálnímu partnerství v informační společnosti: příspěvek Evropské unie k druhé fázi Světové vrcholné schůzky o informační společnosti (WSIS)

(Text s významem pro EHP)

1. ÚVOD

V souvislosti s druhým zasedáním přípravného výboru (PrepCom-2) vstoupil proces vedoucí k druhé Světové vrcholné schůzce o informační společnosti (World Summit on the Information Society – WSIS) (Tunis, 16.–18. listopadu 2005) do klíčové fáze. Měl by vést k dohodě na konečném znění dokumentů, které představí závěry týkající se dvou otázek nevyřešených v první fázi – finančních mechanismů a řízení internetu, a nastínit, jakou podobu by mělo mít provádění závěrů WSIS a jejich kontrola.

Souběžně s procesem WSIS se samotná Evropská unie (EU) nachází v oblasti politik ohledně informační společnosti v kritickém bodě. Komise nedávno zahájila klíčovou iniciativu na posílení lisabonské agendy a na podporu vyššího růstu, vytváření většího počtu pracovních příležitostí a většího začlenění. V této souvislosti hrají důležitou úlohu politiky týkající se informačních a komunikačních technologií (ICT) a obsahu, výzkumu a vývoje. Komise tedy brzy představí **i2010**, novou iniciativu za účelem využití potenciálu ICT pro tvorbu růstu v Evropě. Kromě toho Komise právě předložila dva významné návrhy na posílení evropské pozice v oblasti ICT: **sedmý rámcový program výzkumu a rozvoje (FP7) a program na podporu konkurenceschopnosti a inovací (CIP)**¹. EU navíc přezkoumala svůj příspěvek k procesu dosahování rozvojových cílů tisíciletí². Komise rovněž definuje svůj postoj k probíhajícím jednáním v rámci Světové obchodní organizace (WTO) a k nadcházející Konferenci vládních zmocněnců Mezinárodní telekomunikační unie (ITU) v roce 2006.

Evropská unie by měla využít impuls z tohoto procesu a procesu WSIS na podporu rozšíření informační společnosti ve svých členských státech a s partnerskými zeměmi, a to zejména ve vznikajících a rozvojových regionech.

Toto sdělení si klade za cíl poskytnout základ pro diskuse v Radě ve složení pro telekomunikace v červnu 2005, a připravit tak společné postoje EU před třetím zasedáním přípravného výboru (PrepCom-3, 19.–30. září 2005) a samotnou vrcholnou schůzkou v Tunisu.

¹ i2010 a FP7 viz dále. Program specifický pro politiku ICT, který je součástí CIP, navrhuje v letech 2007–2013 vynaložit 800 milionů EUR na podporu zavádění a používání informačních a komunikačních technologií (srov. tisková zpráva IP/05/391 ze dne 7. dubna 2005).

² Urychlení procesu směřujícího k dosažení rozvojových cílů tisíciletí: Přínos Evropské unie, KOM(2005) 132 v konečném znění; Urychlení pokroku směřujícího k dosažení rozvojových cílů tisíciletí: Financování rozvoje a účinnost pomoci, KOM(2005) 133 v konečném znění; Soudržnost politik v zájmu rozvoje: Jak urychlit pokrok směrem k dosažení rozvojových cílů tisíciletí, KOM(2005) 134 v konečném znění; vše ze dne 12. dubna 2005.

2. PRIORITY EU PRO TUNIS

Cílem EU je podporovat informační společnost pro všechny, s úctou k lidským právům, svobodě vyjadřování a kulturní i jazykové rozmanitosti, jak stanoví prohlášení zásad přijaté během první fáze vrcholné schůzky³. Toto je vize, kterou EU přinese do druhé fáze WSIS s cílem posílit solidní základy, které byly pro celosvětovou informační společnost položeny. Proto je vhodné **neotevírat znovu diskusi o otázkách vyřešených v Ženevě**.

Evropská unie považuje za hlavní cíl tuniské fáze proměnit zásady v činy a podnítit mezi zúčastněnými stranami všeobecný posun směrem k **provádění**, přičemž je třeba se zaměřit na omezený počet priorit za účelem dosažení **hmatatelných výsledků**. Tento přístup potvrdily závěry posledního zasedání Rady ve složení pro telekomunikace⁴.

V souladu s těmito závěry by EU měla založit svůj vklad do druhé fáze WSIS na prioritách a zkušenostech s politikami EU popsány v následujícím oddílu. Komise tedy považuje za vhodné provést bilanci příznivého vývoje od první fáze WSIS a podporovat další činnosti v oblastech, kde bylo dosaženo pokroku. Za tímto účelem EU rovněž spolupracuje s třetími zeměmi, pokud existují ustanovení pro koordinaci postojů v mezinárodních orgánech, jakým je například WSIS (tj. např. s Ruskem a Ukrajinou).

2.1. Zachování ženevského *acquis*

Zasedání přípravného výboru PrepCom-2 ukázalo nebezpečí nového otevírání diskuse o již odsouhlasených zásadách. Evropská unie není takovému vývoji nakloněna. Pokud by však diskuse byla znovu otevřena, měla by EU zdůraznit význam, který přikládá kritické úloze, kterou v informační společnosti hrají lidská práva. Tato úloha je zakotvena v mnoha nástrojích, které mezinárodní společenství přijalo v souvislosti se svobodou projevu a názoru a svobodou přijímání informací, včetně Všeobecné deklarace lidských práv a Mezinárodního paktu o občanských a politických právech. Vznik nových médií nesmí sloužit jako záminka pro obcházení plného dodržování těchto práv. Při vyjadřování těchto stanovisek může Evropská unie rovněž stavět na nedávných činnostech Rady Evropy⁵ a na ustanoveních, které v oblasti lidských práv sama přijala, včetně Listiny základních práv.

Pokud jde o umístění druhé vrcholné schůzky do Tuniska, poukazuje Evropská unie na skutečnost, že stále existuje několik oblastí, kde se lidská práva nedodržují, a to zejména co se týče **svobody projevu a shromažďování**. Tyto svobody jsou klíčové pro demokratický proces a s velkou pravděpodobností podnítky hospodářský a sociální rozvoj. Jako hostitelská země WSIS má Tunisko příležitost jít dobrým příkladem a uplatnit ženevskou deklaraci zásad a akční plán. Evropská unie přikládá velký význam plné účasti nevládních organizací na WSIS, včetně organizací z rozvojových zemí⁶.

Pokud jde o konečné znění tuniských dokumentů, může EU zvážit nastolení určitých témat, v nichž bylo dosaženo pokroku a lze pokračovat ještě dále. Od první fáze WSIS lze

³ www.itu.int/wsis/index.html.

⁴ Zasedání Rady EU ve složení pro telekomunikace dne 9. prosince 2004; www.eu2004.nl/default.asp?CMS_TCP=tcpAsset&id=B44C0E30C17A46DA81E62332EA6C2B7AX1X51359X3 s. 16 a následující.

⁵ Ad-hoc výbor odborníků pro informační společnost (CAHSI), www.coe.int/t/e/integrated_projects/democracy/02_Activities/00_CAHSI/

⁶ Srov. Závěrečné prohlášení EU u příležitosti 5. zasedání Rady pro přidružení EU-Tunisko, 31. ledna 2005.

v rozvíjejících se ekonomikách pozorovat hmatatelné výsledky, které jsou důsledkem vytvoření příznivého prostředí. Evropská unie zastává názor, že toto úsilí je třeba posílit podporou rozvoje přístupu poskytovanou prostřednictvím ucelených strategií pro rozvoj informační společnosti, včetně vývoje tvůrčího obsahu a aplikací. Prioritu musí mít začlenění a lepší život občanů, což zahrnuje ICT pro demokracii, dobré vládnutí a lepší ochranu při mimořádných událostech (systémy včasného varování pro zmírnění následků katastrof). A konečně je třeba v oblasti podpory ICT zdůraznit úlohu aktivních inovačních politik.

2.2. Podpora přijetí ucelených strategií pro informační společnost

Evropská unie si klade za cíl dát čerstvý impuls informační společnosti pro všechny. To se musí jasně odrážet v politických rozhodnutích a vyjadřovat prostřednictvím přijímání ucelených strategií pro informační společnost na vnitrostátní a regionální úrovni ve všech členských státech OSN. Tyto strategie je třeba rozvíjet v otevřeném procesu a zahrnout do něj všechny zainteresované strany. Evropská unie může nabídnout široké zkušenosti se strategiemi a s právními otázkami.

Strategie pro rozvoj informační společnosti: V rámci nadcházející **iniciativy i2010** by Evropská unie měla využít hybné síly tvořené dvěma směry vývoje: na jedné straně vstupují ICT do období zavádění v masovém měřítku, na druhé straně vyvstává z konvergence odvětví výpočetní techniky a spotřební elektroniky nová vlna technologického pokroku. Iniciativa i2010 by se měla zaměřit na tři cíle: vytvoření jednotného evropského informačního prostoru, podporu inovací a investic do ICT a zajištění začlenění, lepších veřejných služeb a kvality života. Iniciativa by se měla opřít o prováděcí mechanismus postavený na srovnávání s referenčními ukazateli (benchmarking), výměně osvědčených postupů a koordinaci politik se zúčastněnými stranami.

Právní prostředí: Evropský předpisový rámec pro elektronické komunikace vstoupil v platnost v roce 2002. Tam, kde byl soustavně a účinně prováděn, otevřel hospodářskou soutěž. V případě potřeby lze nový technologický vývoj vzít v úvahu při přezkumu plánovaném na rok 2006. Mimo EU budou předpisový rámec provádět kandidátské země a mnohým třetím zemím tento rámec poslouží jako vztažný bod.

Evropská unie bude čerpat ze zkušeností s iniciativou i2010 a se svým předpisovým rámcem pro elektronické komunikace v pravidelném **vnějším dialogu**, který vede s určitými zeměmi či skupinami zemí, a to zejména se zeměmi Latinské Ameriky a karibské oblasti a se skupinou zemí Středomoří.

2.3. Využití dynamiky a dopadu výzkumu a vývoje

Evropské rámcové programy výzkumu a vývoje podporují projekty v oblasti ICT od 80. let. V rámci současného šestého programu (2002-2006) je na ICT pod prioritou „Technologie informační společnosti“ vyčleněno 3,6 miliardy EUR. Protože mezinárodní spolupráce v oblasti výzkumu a vývoje je pro evropský výzkum také vysokou prioritou, je na podporu mezinárodní spolupráce vyhrazeno celkem 315 milionů EUR.

Komise nedávno přijala svůj návrh na sedmý rámcový program, FP7 (2007-2013)⁷. Měl by být zachován silný důraz na ICT s cílem umožnit, aby Evropa ovládala a utvářela budoucí rozvoj informačních a komunikačních technologií, a mohla tak pomoci splnit požadavky společnosti a občanů. Za tímto účelem je třeba informačním a komunikačním technologiím ročně přidělit 1,8 miliardy EUR. Nová priorita „technologie informační společnosti“ by se měla zaměřit na technologie, nové vyhlídky pro ICT (např. vztahy s biologickými vědami), multidisciplinární integraci a budoucí a vznikající technologie.

Návrh se rovněž snaží posílit mezinárodní spolupráci na projektech výzkumu a vývoje v tématických oblastech prostřednictvím: a) otevírání všech činností výzkumným pracovníkům ze třetích zemí a b) zvláštních koordinačních akcí cílených na určité země nebo skupiny zemí (např. průmyslově vyspělé země, vznikající a rozvojové země, kandidátské země).

Toto úsilí musí doprovázet horizontální akce na podporu mezinárodní spolupráce v ostatních částech rámcového programu, a to zejména v rámci složek „Kapacity“ a „Lidé“. Tím se otevřou nové příležitosti pro mezinárodní spolupráci.

2.4. Vývoj e-aplikací a obsahu

Od počátku procesu WSIS dávala Evropská unie přednost zaměření na několik prioritních aplikací a snažila se přitom zohlednit jak jejich hodnoty pro občany, tak přímou účast veřejných orgánů na jejich zavádění: e-vzdělávání, e-státní správu, e-zdraví a rámec pro elektronické podnikání (e-business). Toto byly priority v rámci akčního plánu eEurope 2005 s odpovídajícími cíli politiky; odrážely se v projektech financovaných z rámcového programu pro výzkum a rozvoj a v mezinárodní spolupráci v oblasti ICT mezi EU a třetími zeměmi.

V rámci **evropsko-středomořského partnerství (EuroMED)** probíhají pilotní projekty v oblasti zdraví, inovací a vzdělávání, elektronického obchodu, cestovního ruchu a kultury. Byly zřízeny dvě sítě: EUMEDIS, která financuje tvorbu spojení mezi evropskými a středomořskými výzkumnými středisky, a EUMEDCONNECT, která usnadňuje propojení mezi středomořskými univerzitami a výzkumnými středisky.

Program EU pro **země Latinské Ameriky, @LIS** (Aliance pro informační společnost), podporuje devatenáct aplikací ICT ve čtyřech prioritních odvětvích: elektronické místní státní správě, e-vzdělávání a kulturní rozmanitosti, elektronickém veřejném zdraví a elektronickém začlenění (e-inclusion). V rámci programu @LIS byly rovněž zřízeny tři sítě, a to konkrétně pro regulační orgány, výzkumné pracovníky a zúčastněné strany. Program navíc podporuje otevřené a mezinárodní standardy.

Pokud jde o **asijské země**, zřídila Evropská unie **program Asi@ICT**. Tento program pokrývá šest oblastí: zemědělství, vzdělávání, elektronické vládnutí (e-governance), životní prostředí, zdraví a dopravu. Usiluje o vytvoření širokých a trvalých technologických a hospodářských vztahů mezi Asií a Evropou. Navíc byly uzavřeny dvoustranné smlouvy s Čínou a Indií. V roce 2003 se pořádal „Evropsko-čínský týden informační společnosti“ následovaný širším evropsko-čínským dialogem o informační společnosti.

⁷ Návrh rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady o sedmém rámcovém programu Evropského společenství pro výzkum, technický rozvoj a demonstrace (2007 až 2013), KOM(2005)119 v konečném znění, 6. dubna 2005.

V návaznosti na podpis společného postojů AKT-EU k informační společnosti pro rozvoj navýšila Evropská komise svůj finanční příspěvek na projekty související s ICT v rámci rozvojové pomoci. Přibližně 110 milionů EUR z **Evropského rozvojového fondu** je určeno pro širokou škálu činností, od projektu elektronického obchodu na společném trhu pro východní a jižní Afriku až po kontinentální program na zajištění sledování afrického životního prostředí pro udržitelný rozvoj (AMESD).

V letech 2003-2008 navíc **investiční facilita**, což je fond, který spravuje 2,2 miliardy EUR, je řízen **Evropskou investiční bankou (EIB)** a je určen pro rozvoj soukromého sektoru, poskytne finanční prostředky, včetně rizikového kapitálu, na podporu růstu v soukromém sektoru a na pomoc uvolnění domácího a zahraničního kapitálu pro tento účel. EIB doplní tuto částku o 1,7 miliardy EUR ze svých vlastních zdrojů.

Kromě toho **partnerský program EU-AKT ProInvest** s rozpočtem 110 milionů EUR podporuje investice a tok technologií do malých a středních podniků působících v klíčových odvětvích, včetně ICT. Program řídí Středisko pro rozvoj podnikání, což je instituce skupiny států AKT a EU v rámci dohody z Cotonou.

2.5. Využití rozvojového potenciálu ICT

Jako součást rozvojových cílů tisíciletí je celkovým cílem rozvojové politiky EU co nejvíce snížit chudobu. Tím se vysvětluje důležitost, kterou EU přikládá přemostění digitální propasti a využití potenciálu ICT jako nástroje rozvojové politiky.

Situace zemí v subsaharské Africe vyžaduje zvláštní pozornost. Prodlevy v rozvoji infrastruktury (páteřních sítí a místních smyček) vytváří riziko, že celé regiony na africkém kontinentu budou izolovány. Tržní síly samotné nedostačují ke spuštění procesu růstu, který by byl udržitelný a současně pokrýval celé území. Může proto být zapotřebí zásah veřejného sektoru. Evropská unie se svými africkými partnery – zejména Novým partnerstvím pro africký rozvoj (NEPAD)⁸ – a ve spolupráci s rozvojovými bankami a soukromým sektorem nadále zvažuje iniciativu pro zavedení infrastruktury na africkém kontinentu. Navíc je nepostradatelná odborná příprava, která pracovníkům a širší veřejnosti zprostředkuje potřebné dovednosti v oblasti ICT. To lze provést v rámci partnerství se soukromým sektorem a odvětvím ICT.

Na druhou stranu se při řešení problematiky ICT a rozvoje často zanedbávala obsahová stránka ICT. Vytváření a posilování odvětví poskytování obsahu v rozvojových zemích však přináší výrazné výhody: *sociální*, neboť obsah vytvářejí operátoři, kteří jsou v těsném kontaktu se společností, jejími potřebami, očekáváními a požadavky; *kulturní*, neboť toto odvětví pomáhá udržovat naživu místní kultury a pomáhá jim představit se zbytku světa, čímž chrání a obohacuje kulturní rozmanitost; *hospodářské*, neboť vytváří místní pracovní příležitosti, zakládá se na vlastních udržitelných zdrojích a při vývozu představuje zdroj příjmu.

⁸ Strategický rámec pro obnovu Afriky zahájený na 37. vrcholné schůzce Organizace africké jednoty v červenci 2001, viz www.nepad.org.

3. STANOVISKO EU K NEVYŘEŠENÝM OTÁZKÁM

Hlavním předmětem diskuse v druhé fázi WSIS jsou dvě otázky, které po vrcholné schůzce v Ženevě zůstaly nevyřešeny: finanční mechanismy pro přemostění digitální propasti a řízení internetu.

3.1. Finanční mechanismy

Mechanismy financování přemostění digitální propasti v rozvojových zemích představovaly v první fázi WSIS jednu z nejkontroverznějšších otázek. Jelikož nebylo možno dosáhnout dohody, bylo rozhodnuto zřídit pracovní skupinu pro finanční mechanismy (TFFM) s pravomocí „*podrobně přezkoumat jejich přiměřenost pro řešení problémů ICT pro rozvoj*“.

Prezident Senegalu, Abdoulaye Wade, současně podpořil vytvoření dobrovolného Digitálního fondu solidarity (DSF). Jeho iniciativu uvítaly africké země a ještě více rozvojové země. Digitální fond solidarity zahájil činnost 14. března 2005 v Ženevě. Je zřízen jako nadace podle švýcarského práva, usazen v Ženevě a podporován řadou místních/regionálních komunit (město Ženeva, město Lyon, baskická vláda)⁹.

Na základě zjištění zprávy pracovní skupiny TFFM přijala Rada EU dne 17. února závěry týkající se finančních mechanismů¹⁰ a uvedla, že „*nový fond OSN by nebyl účinným nástrojem pro odstranění digitální propasti*“ a že „*(je) zapotřebí holističtější přístup k uvolnění personálních, finančních a technologických prostředků*“. Základem existence EU k dobrovolnému DSF jsou čtyři hlavní kritéria: fond má sídlo v Ženevě, je svou povahou dobrovolný, doplňuje stávající mechanismy a používá přístup zahrnující více zúčastněných subjektů.

Zasedání PrepCom-2 přijalo odsouhlasené znění závěrů týkajících se zprávy TFFM, které odpovídá postoji EU¹¹. Pokud budou jednání v pozdější fázi znovu otevřena, měla by EU vysvětlit svá stanoviska svým partnerům a zejména zdůraznit závěry zprávy TFFM: fond nemůže být *jedinou* odpovědí na finanční potřeby; na druhou stranu by měl jasný závazek používat stávající mechanismy vést ke konkrétním a hmatatelným výsledkům.

EU bude navíc v souladu se závěry únorového zasedání Rady informovat své partnery o možných opatřeních, projektech a programech. Za tímto účelem plánují Komise a členské státy vydat brožuru, která vysvětluje, jak mohou rozvojové země lépe začlenit ICT do svých rozvojových politik.

3.2. Řízení internetu

V souladu s ženevským akčním plánem ustavil generální tajemník OSN pracovní skupinu pro řízení internetu (WGIG) s mandátem a) vypracovat pracovní definici řízení internetu, b) určit otázky veřejné politiky, které se jej týkají, c) dospět ke společnému chápání příslušných úloh a odpovědností vlád, stávajících mezivládních a mezinárodních organizací a jiných fór a také soukromého sektoru a občanské společnosti a d) vypracovat zprávu o výsledcích této činnosti, která bude předložena během druhé fáze WSIS.

⁹ Viz www.dsf-fsn.org/eu/15c-en.htm.

¹⁰ www.eu2005.lu/en/actualites/conseil/2005/02/17ecofin/17ecofin.pdf, s. 19 a následující.

¹¹ Viz www.itu.int/wsis/index.html.

Jak bylo oznámeno v dřívějším sdělení¹², Komise nyní využívá výsledky práce generálních ředitelů členských států, kteří se pravidelně schází pod předsednictvím Komise. Od první schůzky dne 17. března 2004 se sešli celkem osmkrát.

Z priorit, které skupina generálních ředitelů určila, je v současnosti zřejmě jednou z nejvíce diskutovaných otázek problematika internacionalizace správy nejdůležitějších zdrojů internetu, konkrétně systému doménových jmen, IP adres a systému kořenových serverů.

Evropská unie je přesvědčena, že je zapotřebí nový model spolupráce, aby se naplnila ustanovení prohlášení zásad WSIS, která se týkají klíčové úlohy všech zúčastněných stran v oblasti řízení internetu, včetně vlád, soukromého sektoru, občanské společnosti a mezinárodních organizací. Existující mechanismy řízení internetu by měly být založeny na pevnějším demokratickém, transparentním a mnohostranném základu, s větším důrazem na zájmy veřejných politik všech vlád.

Tento nový model by měl být založen na následujících zásadách:

- (1) neměl by nahradit stávající mechanismy ani instituce, ale stavět na existujících strukturách řízení internetu se zvláštním důrazem na komplementaritu mezi všemi stranami, které se tohoto procesu účastní: vládami, soukromým sektorem, občanskou společností a mezinárodními organizacemi;
- (2) nový model spolupráce veřejného a soukromého sektoru by měl přispět k udržitelné stabilitě a robustnosti internetu, a to tak, že se vhodným způsobem zaměří na otázky veřejné politiky související s klíčovými aspekty řízení internetu.

Evropská unie je přesvědčena, že vlády mají zvláštní poslání a odpovědnost vůči svým občanům; jejich úlohou v tomto novém modelu spolupráce by mělo být zejména zaměření na zásadní otázky veřejné politiky a oproštění se od účasti na každodenních činnostech.

Evropská unie by navíc měla znovu zdůraznit svou oddanost zásadám architektury internetu, včetně interoperability, otevřenosti a zásady „end-to-end“.

Společný přístup členů WGIG, kteří jsou současně členy EU, k důležitým otázkám v rámci mandátu pracovní skupiny zajišťují pokyny pro řízení internetu přijaté Výborem stálých zástupců (COREPER) dne 13. října 2004¹³. Tyto pokyny nastiňují hlavní otázky, kterými je třeba se z pohledu EU zabývat, a vyzývají ke koordinaci v rámci Rady v případě potřeby.

4. DALŠÍ POSTUP

Diskuse o možném mechanismu pro zajištění řádného provádění ženevského akčního plánu a politickém navázání na vrcholnou schůzku již začala. Prováděcí mechanismus řeší technické návaznosti ve smyslu sledování probíhajících činností, zatímco politické návaznosti se týkají případného procesu po WSIS v rámci systému OSN.

¹² Směrem ke globálnímu partnerství v informační společnosti: Realizace závěrů ženevského sejití WSIS, KOM(2004) 111 v konečném znění, 17. února 2004.

¹³ Dokument 13085/04 TELECOM 148.

4.1. Prováděcí mechanismus

Hlavní agentury OSN se aktivně účastnily procesu WSIS a měly by do něj být nadále zapojeny. Mezinárodní telekomunikační unie se jako podpůrná agentura bude zabývat většinou záležitostmi souvisejících se sítěmi elektronických komunikací, rozvojem přístupu a vzájemným propojením. Další agentury budou rozvíjet iniciativy v rámci svých oblastí působnosti (viz příloha 2). Kromě toho prokázaly reference Světové obchodní organizace (WTO) týkající se liberalizace telekomunikací a souvisejících odvětví a činnosti Světové banky svou účinnost při podpoře širšího používání ICT, a přímo se tedy týkají práce WSIS.

Vlády, soukromý sektor a občanská společnost budou vyvíjet činnost jakožto subjekty, jimž je akční plán zejména určen. Akční plán a konečná znění dokumentů, které budou přijaty v Tunisu, poskytnou referenční rámec, ale otázkou je, jak koordinovat jednotlivé iniciativy a rozšířit součinnosti mezi nimi.

Evropská unie jasně vyjádřila, že takový mechanismus musí být jednoduchý, účinný a založený na decentralizovaných činnostech ve stávajícím rámci systému OSN. Měl by používat otevřenou metodu koordinace¹⁴ a podporovat součinnosti mezi iniciativami, aby se zajistilo, že potenciál ICT bude plně využit.

4.2. Provedení bilance

Tuto činnost zahájil výkonný sekretariát WSIS s cílem provést bilanci činností souvisejících s akčním plánem, které vykonávají různé zúčastněné subjekty. Evropská unie přispěla dokumentem, který vymezuje širokou škálu činností probíhajících na úrovni EU a činnosti vykonávané členskými státy. Tento příspěvek EU je součástí databáze ITU/WSIS a je k dispozici ke stažení¹⁵.

Provedení bilance je prvním krokem prováděcího procesu a podle plánu sekretariátu WSIS by tato činnost měla pokračovat i po vrcholné schůzce v Tunisu. Nicméně může vyvstát potřeba vylepšení struktury databází a souvisejících publikací. Navíc by závěrečná zpráva o provedení bilance měla zahrnovat jako referenční údaj pro politiky zúčastněných subjektů podrobnou analýzu dopadu, který tato databáze může mít.

4.3. Navázání na WSIS

Kromě prováděcího mechanismu se bude příští zasedání PrepCom zabývat navázáním na vrcholné schůzky WSIS v Ženevě a v Tunisu. V souladu s předchozími postoji EU není Komise nakloněna automatické následné vrcholné schůzce po pěti nebo deseti letech, ale dala by raději přednost provádění *ad hoc* bilanci organizovaných podle potřeby a zahrnujících také řízení internetu. Zastává názor, že problém digitální propasti by měl být úzce spojen s rozvojovými cíli tisíciletí. Tento rozměr by se tedy měl stát součástí zavedeného širšího procesu rozvojových cílů tisíciletí.

¹⁴ Takový mechanismus v EU představilo zasedání Evropské rady v Lisabonu v březnu 2000 jako prostředek pro šíření osvědčených postupů a dosažení konvergence směrem k předem určenému strategickému cíli. Viz závěry zasedání v Lisabonu,
ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ec/00100-r1.en0.htm.

¹⁵ www.itu.int/wsis/index.html.

Evropská unie by měla podrobně sledovat rozhodnutí, která v tomto ohledu přijme generální tajemník OSN, a podle potřeby koordinovat svůj vlastní postoj.

5. ZÁVĚRY

Stejně jako v předchozí fázi bude EU schopna mluvit jednohlasně a ovlivnit diskuse během přípravného procesu a zasedání WSIS. Výzvou je nyní přesvědčit naše partnery, že informační společnost není pevně stanoveným pojmem a že musíme být připraveni na další vývoj směrem ke znalostní společnosti. V této souvislosti je třeba upřednostnit přeměnu již odsouhlasených zásad v činy, aby občané mohli plně využít výhod ICT a mohli se připravit na budoucí výzvy, které přinesou hospodářské, technologické a sociální změny a lidská tvořivost.

Příloha 1
Hlavní události vedoucí k druhému zasedání
Světové vrcholné schůzky o informační společnosti (WSIS)

18.–20. duben 2005	Třetí zasedání pracovní skupiny pro řízení internetu (WGIG), Ženeva
květen 2005	Očekávaný start činností mezi zasedáními (skupina přátel předsednictva, jednání o prováděcích mechanismech WSIS), Ženeva
14.–17. červen 2005	Poslední zasedání pracovní skupiny pro řízení internetu (WGIG), Ženeva
1. listopad 2001	Očekávané zveřejnění zprávy WGIG
18. červenec 2005	Veřejná prezentace zprávy WGIG
15. srpen 2005	Lhůta pro podání připomínek ke zprávě WGIG zúčastněnými stranami
19.–30. září 2005	Zasedání PrepCom-3, Ženeva
16.–18. listopad 2005	Druhá fáze Světové vrcholné schůzky o informační společnosti (WSIS), Tunis

Příloha 2

Orgány OSN, které se účastní procesu WSIS, a jejich možná úloha při provádění WSIS

Orgán / agentura OSN	Celý název	Možná oblast působnosti ¹⁶
UN SG	Generální tajemník OSN	Celosvětová působnost ohledně Světové vrcholné schůzky o informační společnosti (WSIS)
UN GA	Valné shromáždění OSN	Valné shromáždění OSN <u>rezolucí 56/183</u> (21. prosince 2001) podpořilo konání WSIS.
UNDESA	Odbor OSN pro ekonomické a sociální otázky	Celková koordinace; e-státní správa
ITU	Mezinárodní telekomunikační unie	Infrastruktura pro ICT; budování kapacit; důvěrnost a bezpečnost; mezinárodní a regionální spolupráce
UNESCO	Organizace OSN pro vzdělání, vědu a kulturu	Přístup k informacím a znalostem; budování kapacit; e-věda; kulturní a jazyková rozmanitost; sdělovací prostředky; etický rozměr informační společnosti
WGIG	Pracovní skupina pro řízení internetu	<i>Ad-hoc</i> skupina ustavená generálním tajemníkem OSN k dosažení společného chápání řízení internetu
TFFM	Pracovní skupina pro finanční mechanismy	<i>Ad-hoc</i> skupina ustavená generálním tajemníkem OSN k přezkoumání finančních mechanismů pro ICT
UNDP	Rozvojový program OSN	Rozvojové cíle tisíciletí; mezinárodní a regionální spolupráce
UN ICT TF	Pracovní skupina OSN pro ICT Pozn.: Platnost jejího mandátu vyprší na konci roku 2005. Probíhají diskuse o vytvoření Celosvětové aliance pro ICT a rozvoj, která by na práci pracovní skupiny navázala.	Rozvojové cíle tisíciletí; mezinárodní a regionální spolupráce
FAO	Organizace pro výživu a zemědělství	e-zemědělství
ILO	Mezinárodní organizace práce	e-zaměstnanost
WHO	Světová zdravotnická organizace	e-zdraví; e-životní prostředí

¹⁶ Toto je orientační seznam, který nepředjímá postoj EU ke struktuře prováděcího mechanismu WSIS.

WIPO	Světová organizace duševního vlastnictví	Důvěrnost a bezpečnost
WMO	Světová meteorologická organizace	Zmírnění následků katastrof
UNCTAD	Konference OSN o obchodu a rozvoji	Koordinace rozvoje
UNITAR	Institut OSN pro vzdělávání a výzkum	Spolupráce s místními orgány
UNEP	Program OSN pro životní prostředí	e-životní prostředí